

UCHWAŁA NR
RADY GMINY BUCZKOWICE

z dnia 30 sierpnia 2023 r.

**w sprawie zmiany uchwały ustalającej maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
oraz zasady usytuowania na terenie gminy Buczkowice miejsc sprzedaży i podawania napojów
alkoholowych**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) oraz art. 12 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XLV/332/2018 z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Buczkowice miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz. Urz. Woj. Śl z 2018 r. poz. 5319), w § 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia zarówno w miejscu sprzedaży, jak i poza miejscem sprzedaży, nie mogą być usytuowane bliżej niż 40 metrów od obiektów chronionych.”

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Buczkowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady

Jerzy Foltyniak

Uzasadnienie

Opis aktualnej sytuacji

W roku 2018 – w związku ze zmianą ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, została podjęta uchwała, której dotyczy proponowana zmiana. Uregulowała ona również kwestie zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie naszej gminy. Jeżeli chodzi o odległość tych punktów od obiektów chronionych (szkoły i przedszkole, inne placówki prowadzące działalność oświatowo-wychowawczą oraz ośrodki kultu religijnego) przyjęto 100 m.

Obecnie proponuje się (nie zmieniając katalogu obiektów objętych ochroną) zmniejszenie tej odległości do 40 m. Pomiar jest dokonywany zgodnie z § 2 ust. 3 uchwały, której zmianę się proponuje: „Pomiaru odległości, o której mowa w ust. 1 dokonuje się najkrótszą drogą wzdłuż ciągów komunikacyjnych, od głównego wejścia do obiektów chronionych, o których mowa w ust. 2, do głównego wejścia do punktu sprzedaży napojów alkoholowych.”.

Przyczyna propozycji zmiany

Obecne zagęszczenie zabudowy – w tym obiektów handlowych – na terenie naszej gminy powoduje, że takie obiekty powstają w centrach miejscowości naszej gminy. Dotyczy to również sąsiedztwa niektórych obiektów chronionych. Gmina powinna wspierać tworzenie nowych miejsc pracy, w tym poprzez stwarzanie warunków i zasad dotyczących powstawania takiej działalności. Tereny usługowo-przemysłowe – na których mogą być umiejscawiane sklepy – w planach zagospodarowania przestrzennego są umieszczane w centrach poszczególnych miejscowości naszej gminy. Co jest zasadne i logiczne z perspektywy tak ich funkcji, jak i dostępności dla mieszkańców. Stąd propozycja zmiany odległości punktów sprzedaży napojów alkoholowych od obiektów chronionych.

Należy zauważyć że, jak czytamy w uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 10 marca 2020 r. II SA/OI 87/20: „zawarte w ustawie upoważnienie dla rady gminy ani żaden inny przepis ustawy nie zawiera dyrektyw w jaki sposób należy ustalać zasady, o których mowa w art. 12 ust. 3 u.w.t.p.a. Jest to przepis pozostawiający kwestię usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prawodawcy samorządowemu. Nie zawiera on jakichkolwiek wskazówek czy wytycznych dotyczących realizacji kompetencji stanowienia przedmiotowych zasad. Oznacza to, że granice władztwa w zakresie stanowienia prawa miejscowego na podstawie ww. przepisu wyznaczają nie tylko cele ustawy o wychowaniu w trzeźwości, ale także konstytucyjne zasady: samodzielności samorządu terytorialnego i stanowienia prawa miejscowego, wynikające odpowiednio z art. 163 i art. 94 Konstytucji RP (wyrok NSA z 19 grudnia 2018 r., sygn. akt II GSK 1546/18 publ. CBOSA). Poza tym lokalny prawodawca - jeśli nie stoi to w sprzeczności z przepisami powszechnie obowiązującymi - ustanawiając określone normy prawne, musi brać pod uwagę interes lokalnej społeczności i uwarunkowania faktyczne charakterystyczne dla określonego, poddanego regulacji obszaru - dyrektywy te wywieść można z zasady racjonalnego prawodawcy. Należy podzielić wyrażony przez NSA w cytowanym wyroku z 19 grudnia 2018 r. pogląd, że podejmując próbę uzasadnienia zarzutu, jaki podniósł w rozpoznawanej sprawie prokurator, należałoby wykazać, że istnieje ścisły i bezpośredni związek pomiędzy wielkością spożycia napojów alkoholowych, a dostępnością tych napojów, ocenianą wyłącznie na podstawie odległości punktów sprzedaży od miejsc chronionych. Jest to pogląd tym bardziej zasadny, że podnoszone przez Prokuratora pojęcie zbyt bliskiej odległości pomiędzy tymi obiektami jest wyrażeniem nieostrym, niedookreślonym i może być wypełnione różną subiektywną treścią, w zależności od uwarunkowań urbanistycznych konkretnej gminy.”

Z uwagi na powyższe, należy w każdym przypadku indywidualnie dla danej gminy określać jaki wpływ (czy negatywny) będzie miała zmiana zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych polegająca na (jak w naszym przypadku) zmniejszeniu odległości punktów sprzedaży od obiektów objętych ochroną.

Struktura sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Buczkowice

Zgodnie z uchwałą której dotyczy proponowana zmiana, ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na terenie gminy Buczkowice, która wynosi:

- 1) dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych:
 - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo (zezwolenia typu A) – 50,
 - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu /z wyjątkiem piwa/ (zezwolenia typu B) – 50,
 - c) powyżej 18% zawartości alkoholu (zezwolenia typu C) – 50;

2) w odniesieniu do zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 45;

3) w odniesieniu do zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 105.

Według stanu na dzień 12 czerwca 2023 r. na terenie gminy Buczkowice działały 24 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, z czego:

- 18 z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem,
- 6 z przeznaczeniem do spożycia w miejscu sprzedaży.

Jeżeli chodzi o rodzaje zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, było wydanych łącznie 68 zezwoleń, z czego: zezwoleń typu A – 23, zezwoleń typu B – 23, zezwoleń typu C – 22, z czego z przeznaczeniem do spożycia w miejscu sprzedaży – 15 (A – 6, B – 5, C – 4) z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży – 52 (A – 17, B – 18, C – 17), catering (zezwolenia na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu dla przedsiębiorców, których działalność polega na organizacji przyjęć) – 1 (C – 1). Liczba, zarówno punktów sprzedaży napojów alkoholowych, jak i zezwoleń na tą sprzedaż, na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat utrzymuje się mniej więcej na stałym poziomie.

68 wydanych zezwoleń stanowi 45,33% maksymalnej liczby zezwoleń. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców gminy Buczkowice na dzień 31 marca 2023 r. (10.887), to na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 453,62 mieszkańca.

Bardzo istotne jest to, że na przestrzeni wielu lat nie dochodziło do zdarzeń dotyczących naruszeń zasad sprzedaży napojów alkoholowych, które – zgodnie z art. 18 ust. 10 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – stanowią podstawę cofnięcia zezwoleń.

Ocena skutków proponowanej zmiany

Przyjęcie proponowanej zmiany zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych zapewne nie wpłynie na gwałtowny wzrost liczby punktów sprzedaży, co jest regulowane poprzez zasady rynku w odniesieniu do tej branży. Nie powinno to również spowodować pojawienia się zdarzeń, o których mowa w art. 18 ust 10 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodność proponowanej z postanowieniami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz postanowieniami gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (...)

Regulacja zawarta w uchwale, której dotyczy proponowana zmiana, po jej wprowadzeniu, nadal będzie realizowała cel, o którym mowa art. 2 ust. pkt 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jakim jest ograniczenie dostępności alkoholu. Będzie to realizowane zarówno poprzez określenie maksymalnej liczby zezwoleń, jak i ochrony obiektów uznanych za chronione (pomimo zmniejszenia odległości – co stanowi przedmiot proponowanej zmiany).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 (który stanowi załącznik do uchwały Nr XLVIII/332/22 Rady Gminy Buczkowice z dnia 29 grudnia 2022 r. ze zmianami), w celach wskazuje na ograniczenie spożywania alkoholu przez mieszkańców gminy – rozdział 5.

Ponadto jest tam wpisana kwestia eliminowania przypadków naruszania zasad obrotu napojami alkoholowymi. Te działania mają na celu przeciwdziałanie negatywnemu wpływowi sprzedaży napojów alkoholowych na obiekty objęte ochroną. Chodzi tutaj przede wszystkim o to, aby zapobiec możliwości dokonania zakupu napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież poniżej 18 roku życia i spożywaniu napojów alkoholowych w miejscach publicznych – w tym w okolicy obiektów chronionych (bez względu na miejsce zakupu alkoholu).

Te kwestie są realizowane poprzez kontakt z podmiotami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych (w trakcie m.in. załatwiania przez nich spraw związanych z opłatami za zezwolenia), akcje informacyjne (zamieszczanie artykułów na ten temat w Gazecie Gminnej), czy kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Tak jak wspomniano wcześniej, na terenie gminy Buczkowice nie dochodziło do negatywnych zdarzeń, które wprost byłyby związane z działalnością punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Przedkładany projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany (po szczegółowym omówieniu i analizie) przez Gminną Komisję Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2023 r. oraz przesłany, celem zasięgnięcia opinii, wszystkim jednostkom pomocniczym gminy Buczkowice

(zgodnie z uchwałą Rady Gminy Nr LIV/382/23 z 28 czerwca br.). Sołectwa nie wniosły uwag projektu uchwały.

Jerzy Kanik, Zastępca Wójta